

Datum : 18 februari 2019
Kenmerk : 20190001
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Gevraagd Advies Regionaal beleidsplan Wmo 2020-2023

Geacht college,

Op 31 januari 2019 ontving de Adviesraad Sociaal Domein het verzoek tot het uitbrengen van een advies over het Regionaal Beleidsplan Wmo 2020-2023. Verzocht werd uiterlijk 28 februari ons advies aan u te richten.

In ons vooroverleg met uw ambtenaar is het regionaal Beleidsplan in een paar conceptversies doorgesproken. Dit heeft geleid tot een versie, zoals die nu voor ons ligt, waarin we veel van door ons in het vooroverleg gemaakte opmerkingen verwerkt zien.

We zijn verheugd dat deze gezamenlijke inspanning tot een inhoudelijk beter resultaat heeft geleid en dat de leesbaarheid voor de burgers is verbeterd.

Algemeen:

In ons advies willen we op een paar punten de beleidsnotitie nog toespitsen. Dit om de helderheid van de beleidsuitgangspunten te vergroten en voor de burger meer houvast te bieden wat men van de deelnemende gemeenten mag verwachten op het Wmo beleidsterrein.

Zoals gevraagd geven wij hierbij een advies af over het Regionaal Beleidsplan Wmo 2020-2023. Separaat hiervan zullen wij een (ongevraagd) advies opstellen over de uitvoering van het beleid Wmo specifiek voor de gemeente Oss. Wij gaan er van uit dat deze in de vorm van Nadere Regels of een vergelijkbaar document per gemeente hun uitwerking krijgen.

Opmerkingen bij Beleidsplan:

Wij komen naar aanleiding van uw adviesvraag met volgende aanbevelingen:

Domein Wmo voorzieningen en relatie met domeinen Jeugd en Participatie

Het Regionaal Beleidsplan Wmo gaat primair uit van de regelingen binnen de Wmo voorzieningen.

Terecht wordt gesteld dat voor het bieden van maatwerk aan de burger de twee overige terreinen binnen het Sociaal Domein waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn er bij betrokken moeten worden. Maatwerk vraagt om ontschotting. Ontschotting tussen de sociale domeinen Jeugd, Participatie en Wmo. Maar ook tussen het terrein Sociaal Domein, de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg.

De regio-indeling waarin wordt samengewerkt binnen gemeenten bij Wmo voorzieningen is een andere dan de regio-indelingen Participatie en Jeugd.

Advies:

Beschrijf in de betreffende passages in het beleidsplan dat hier een inspanningsverplichting ligt om met de deelnemende gemeenten en overige partijen de ontschotting nader uit te werken. Neem als best practices de ervaringen mee die worden opgedaan in het project Ruwaard in Oss en projecten elders in het land.

Bladzijde 8, punt 7: Formele en informele ondersteuning

Hier wordt aangegeven dat de druk op voorzieningen gaat toenemen door vergrijzing en het wegvallen van traditionele vangnetten zoals verzorgingshuisplaatsen.

Advies:

Vermeld hier ook dat door de vergrijzing en het oplopen van de gemiddelde levensverwachting het aantal actieve mantelzorgers verhoudingsgewijs zal afnemen. Op dit moment wordt heel veel mantelzorg gegeven door ouderen boven de 55 jaar. Denk bijvoorbeeld aan mantelzorgers wiens partner dementerend is. Zij zijn vaak ook hoogbejaard.

Bladzijde 12, punt 1: de transformatie bevorderen vanuit de client

U schrijft:

We onderzoeken hoe we op clientniveau kunnen sturen op transformatie. Een belangrijke taak voor de Toegang.

Advies:

De positie van de client(burger) dient hier sterker geformuleerd te worden.

Toevoegen in laatste zin onder bullet 1: .....om in het trajectplan *met inachtneming van reeds door de client in het voorstadium georganiseerde mantelzorg en inzet van vrijwilligers* de ondersteuning doelgericht etc.

Om de burger actief te laten participeren bij het opstellen van eisen aan zorgaanbieders doen we clientervaringen op middels het inrichten van klantpanels.

Bladzijde 12, punt 3: experimenteren ondersteuning van zwaardere naar lichtere vormen

Advies:

Hier dient een onafhankelijke indicatiestelling aan ten grondslag te liggen. Voorkomen dient te worden dat zorgaanbieders deze keuze voor de client maken.

Bladzijde 12, punt 4: monitoring

Advies:

Het monitoren juichen we van harte toe. Het dient echter transparant, ook voor de client, te gebeuren. Het monitoren dient frequenter dan nu gebruikelijk plaats te vinden. Betrek hierbij de klantpanels. Geef hierover met enige regelmaat informatie aan de ASD's.

Pagina 14, 3^e aandachtsstreepje

Welzijn is inderdaad een belangrijke pijler en partner bij de uitvoering Wmo.

Advies:

Toevoegen: *Welzijn dient passend en volledig afgestemd te zijn op de zorgvraag. De zorgvraag is altijd leidend.*

Pagina 15 Maatwerkvoorzieningen

Advies:

Tekst aanpassen: *Bij maatwerkvoorzieningen gaan we uit van de persoonlijke situatie van de inwoner. Op basis van een onafhankelijke indicatiestelling wordt een zorgplan passend op de zorgvraag vastgesteld. Op basis daarvan geven we een op maatwerk gebaseerd besluit tot toekenning van een Wmo voorziening af.*

Pagina 16 Nazorg

Wij onderschrijven het belang van goede nazorg.

Advies:

Graag komen wij hierop met u terug bij de uitwerking inkoopplan 2020.

Pagina 18, transformatie beschermd wonen

Advies:

Zoals eerder gesteld is het van groot belang te komen tot een integrale aanpak in het Sociaal Domein. Wij bepleiten dat op regionaal niveau het ontschotten hoog op de agenda komt en er vanuit de gemeenten actief hiervoor aandacht gevraagd wordt op het landelijk(politiek) niveau.

Pagina 20, Mantelzorg

Advies:

Tekstaanpassing: Mantelzorg is *doorgaans* onbetaalde en vaak langdurige hulp....

Toevoegen tekst bij 2^e alinea Mantelzorg: *Mantelzorgondersteuning kan ook gefaciliteerd worden door het verstrekken van onkostenvergoedingen, een bijdrage in noodzakelijk te maken vervoerskosten, het toekennen van een pgb aan de mantelzorger, het verstrekken van een regiotaxipas etc.*

Toelichting: In de Nadere Regels Maatschappelijke Ondersteuning Oss is bepaald dat het mogelijk is om een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb te verstrekken voor hulp door het sociaal netwerk. Mantelzorg behoeft dus niet altijd onbetaald plaats te vinden, zoals veelal verondersteld wordt.

Pagina 20, vrijwilligers

Advies:

U schrijft dat het vrijwilligersbeleid lokaal wordt bepaald. Ons Welzijn, als belangrijke uitvoerder van het vrijwilligersbeleid, is echter op het regionaal niveau werkzaam. Faciliteer Ons Welzijn in voldoende (financiële) mate dat zij de taak om goede voorzieningen te treffen voor vrijwilligers ook kunnen waarmaken.

Pagina 21, mantelzorgers ondersteunen

Advies:

Tekst aanpassen: Aandacht voor een goede ondersteuning en waardering van mantelzorgers. *Waardering kan ook inhouden een passende vergoeding voor het gemis aan inkomsten als de mantelzorger door inleveren van betaalde uren in zijn/haar werk meer inzetbaar is bij de zorgverlening. Ook kan waardering uitgedrukt worden in een vervoerskosten vergoeding of een regiotaxipas indien men een client als mantelzorger begeleidt bij ziekenhuisbezoek e.d. Extra aandacht is nodig voor de jonge mantelzorger, maar ook voor de afnemende belastbaarheid bij de oudere mantelzorger.*

Pagina 22, de integrale aanpak

Advies:

Zoals eerder onder op pagina 18 Beschermd Wonen gesteld advies vragen we een actieve houding bij de regionale gemeenten om (boven)regionaal de problematiek aangaande de schotten binnen het Sociaal Domein in kaart te brengen en daar waar in lokaal, regionaal of landelijk overleg oplossingen geboden kunnen worden deze te agenderen. De ervaringen opgedaan in proeftuin de Ruwaard kunnen model staan voor een bredere uitrol in de regio van de ontschotting in het Sociaal Domein.

In het belang van continuïteit in zorg en begeleiding aan jongeren is een integrale aanpak zondermeer gewenst bij de overgang vanuit de Jeugdzorg naar de Wmo zorg.

Pagina 27, onderzoek versnellen transformatie bij zorgaanbieders

Advies:

Voeg toe: De sturingsinformatie dient gebaseerd te zijn op taak en tijd omschreven indicatie en toewijzing zorg. Neem de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep onlangs gedaan bij vaststellen toewijzing huishoudelijk hulp daarbij als leidend bij alle Wmo zorgtoewijzing.

Pagina 29, sturen op kwaliteit van aanbieders

Advies:

Wij zullen in een later stadium bij het advies inkoopplan vragen om scherpere eisen zoals inzage in een actueel opleidingsplan, de inzet van gekwalificeerde medewerkers en het sanctiebeleid van de inkoper bij het niet voldoen aan de kwaliteitseisen.

Wij zullen tevens een grotere rol vragen van de client bij het vaststellen van de kwaliteit van de zorgaanbieder(s).

Wij streven er echter gezamenlijk naar om dit zo in te richten dat de bureaucratische druk bij uitvoerende en controlerende instanties verminderd en zeker niet hoger wordt.

Pagina 31, meldpunt signalen kwaliteit etc.

Advies:

Voeg hier ook een meldpunt voor de cliënten toe.

Nogmaals maken wij een compliment voor de wijze waarop wij het proces tot het tot stand komen van dit regionaal beleidsplan samen met uw ambtenaren hebben kunnen lopen. In de hoop en verwachting dat wij met bovengenoemde aanvullende adviezen ten dienste van de burgers van onze gemeenten een goed Regionaal Beleidsplan Wmo hebben geformuleerd. Wat bij de nadere uitwerking per gemeente zal leiden tot de gewenste maatwerking in de uitvoering van de voorzieningen binnen het Sociaal Domein.

De Adviesraad Sociaal Domein Oss ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool, voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Mart van Wanrooij
Voorzitter kenniskring Wmo

